Prima instanţă: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud. Andrei Mocanu)
Dosarul nr. 2a-3733/23
(2-21136585-02-2a-03102023)

D E C I Z I E

20 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Natalia Mămăligă și Ala Malîi
Grefier Iulius Șpac

examinând în ordine de apel, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul *****, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușcenco, împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 4 iulie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ”TIGHINA” împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului material şi cheltuielilor de judecată.

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 15 septembrie 2023, ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului material şi cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii, reclamantul a indicat că, pârâtul ***** a fost salariat al reclamantului Î.S. Tighina. Începînd cu data de 15.09.2020, ***** a fost restabilit în funcţia de *****şi a exercitat aceasta funcţie pînă la data de 04.02.2021, cînd s-a eliberat de la lucru în baza cererii de demisie.
3. Prin ordinul Î.S. Tighina nr. 116 din 20.07.2020 „Despre comasarea a unui canton silvic şi repartizarea cantoanelor după sectoare silvice şi întărirea lor după sectorul de maiştri pădurari în ocolul silvic Hîrbovăţ” - cantonul existent nr. 7 al O.S. Hîrbovăţ cu suprafaţa de 89,2 ha a fost comasat cu cantonul existent nr. 8 al O.S. Hîrbovăţ cu suprafaţa de 579,7 ha, formînd un canton unic, sub nr. 7, cu suprafaţa totală de 668,9 ha (*****). Respectiv, în momentul restabilirii în funcţie lui ***** (15.09.2020), acesta a preluat cantonul nr. 7 al O.S. Hîrbovăţ în componenţa căruia intra şi cantonul nr. 8 (existent pînă la 20.07.2020).
4. Prin ordinul Î.S.„Tighina” nr. 196 din 11.12.2020 „Despre distribuirea cantoanelor silvice după sectoare silvice şi întărirea lor după maiştri pădurari în O.S. „Hîrbovăţ” - a fost anulat ordinul Î.S. Tighina nr. 116 din 20.07.2020

„Despre comasarea a unui canton silvic şi repartizarea cantoanelor după sectoare silvice şi întărirea lor după sectorul de maiştri pădurari în ocolul silvic Hîrbovăţ” şi s-a revenit la schema anterioară a formării cantoanelor silvice, şi anume: în baza cantonului nr. 7 al O.S. Hîrbovăţ au fost formate două cantoane separate: cantonul nr. 7 cu suprafaţa totală de 89,2 ha (**********) şi cantonul nr. 8 cu suprafaţa totală de 579,7 ha (pădurar - loc vacant). Pînă la suplinirea locului vacant de pădurar al cantonului nr. 8, cu atribuţii de pază a acestui canton a fost desemnat ***** *****.

5. La data de 14.12.2020 în funcţie de pădurar al cantonului nr. 8 al O.S. Hîrbovăţ a fost angajat *****, totodată dispunîndu-se referitor la predarea-primirea cantonului dat de la ***** ***** la ***** *****. În cadrul activităţii de muncă a pîrîtului ***** în calitate de pădurar al cantonului nr. 7 al O.S. Hîrbovăţ (incluzînd şi cantonul nr.8), pentru perioada 15.09.2020-18.12.2020, s-a stabilit responsabilitatea sa în cauzarea lui I.S. „Tighina” a prejudiciului material, în următoarele circumstanţe.
6. Prin ordinul I.S. Tighina nr. 205 din 15.12.2020 ”Cu privire la crearea comisiei de transfer a cantonului nr. 8 O.S. Hîrbovăţ s-a dispus predarea-primirea cantonului nr. 8 al O.S. Hîrbovăţ de la ***** ***** la ***** *****;
7. Ca urmare predării-primirii cantonului nr. 8 al O.S. Hîrbovăţ prin Actul din 18.12.2020 (nr. de înr. 2683 din 18.12.2020) s-a constatat neajunsuri de producţie forestieră în suma totală de 22885, 92 lei, şi anume: lemn de gater în suma de 3474, 72 lei, lemn de foc G1 în suma de 1920 lei, lemn de foc ST în suma de 2263, 20 lei; lemn de foc SC în suma de 15228 lei.
8. Prin pct. 1 al ordinul Î.S. Tighina nr. 218 din 31.12.2020 „Cu privire la rezultatele obţinute în procesul de predare-primire a cantonului nr. 8 al O.S. Hîrbovăţ” pîrîtului ***** i s-a propus să achite benevol neajunsurile depistate în suma totală de 22 885,92 lei.
9. Prin actul din 04.02.2021, comisia I.S. Tighina în componenţa şefului O.S. Hîrbovăţ V.Muntean, inginerului paza şi protecţia pădurii V.Vacari şi inginerului silvic şef V.Albreht, a adus la cunoştinţa pârâtului ***** prevederile ordinului susvizat cu propunerea de a recupera benevol suma neajunsurilor depistate până la data de 15.02.2021. Neajunsurile producţiei forestiere au fost depistate în perioada când cantonul nr. 8 al O.S. Hîrbovăţ al ÎS Tighina a fost partea componentă a cantonului nr.7 al O.S. Hîrbovăţ şi s-a aflat în gestiunea şi sub răspunderea pîrîtului *****.
10. Răspunderea pîrîtului ***** pentru prejudiciul cauzat I.S. Tighina rezultă din prevederile Instrucţiunii de funcţie a *****ui, potrivit căreia ***** este persoana responsabilă de paza fondului forestier şi cinegetic ale cantonului (pct. 1.1.), iar conform punctelor 2.12.2, 2.5., 2.6., 2.7., 2.8. ***** păstrează fondul forestier, controlează calitatea lucrărilor efectuate pe teritoriul cantonului, starea

pădurilor, semnele amenajistice, acordă ajutor maistrului-pădurar în vederea organizării şi executării la timp şi calitativ a lucrărilor silvice, participă la delimitarea şi evaluarea parchetelor în limitele tuturor tipurilor de tăieri, acordă ajutor grupei de amenajare în perioada de efectuare a lucrărilor de amenajare a sectorului de pădure încredinţat.

11. Prin somaţie nr. 427 din 07.06.2021 expediată în adresa pîrîtului *****, Î.S. „Tighina" i-a solicitat achitarea benevolă pînă la data de 20.06.2021 a sumei de 22 885, 92 lei cu titlu de reparare a prejudiciului cauzat, însă somaţia dată a fost ignorată de către pîrîtul *****. Pînă la momentul actual pîrîtul nu a reparat nici chiar parţial prejudiciul cauzat.
12. Solicită: încasarea de la pîrîtul ***** a sumei în mărime de 22885, 92 lei cu titlu de prejudiciul material cauzat.

Poziţia instanţei de fond:

13. Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 4 iulie 2023, s-a admis parțial acţiunea. S-a încasat de la ***** în beneficiul ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina" suma de 11999,52 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat și suma de 359,98 lei cu titlu de taxa de stat, în total suma de 12359,50 (doisprezece mii trei cute cincizeci și nouă lei, 50 bani) lei, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

14. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 13 iulie 2023, apelantul *****, reprezentată de avocatul Eugeniu Gluşcenco, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 4 iulie 2023, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
15. La data de 03 august 2023, avocatul Oleg Bondarenco în interesele apelantei Întreprinderea pentru Silvicultură "Tighina" a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în partea respingerii pretențiilor cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acesteia.
16. La data de 03 octombrie 2023, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului Ion Țurcan.
17. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 12 octombrie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelantul *****, reprezentată de avocatul Eugeniu Gluşcenco, precum și de avocatul Oleg Bondarenco în interesele apelantei Întreprinderea pentru Silvicultură "Tighina". S-a comunicat lui ***** despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate întocmite în conformitate cu exigențele Legii, acordându-i pentru aceasta un termen de 10

zile din momentul recepționării prezentei încheieri. S-a comunicat Întreprinderii pentru Silvicultură ”Tighina” despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate întocmite în conformitate cu exigențele Legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 244,94 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

18. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 30 aprilie 2024 s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Oleg Bondarenco în interesele apelantei ÎS ”Tighina”. S-a remis ÎS ”Tighina” cererea de apel cu toate documentele anexate.
19. La data de 10 noiembrie 2023, apelantul *****, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușcenco, a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel.
20. Prin încheierea din 10 mai 2024 a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra, s-a dispus redistribuirea cauzelor aflate în procedura judecătorului Ion Țurcan.
21. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu pe data de 05 iulie 2024.
22. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 10 iulie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelantul *****.
23. **Argumentele părţilor:**
24. În motivarea apelului s-a indicat, că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, fiind pasibilă de a fi casată.
25. Comunică că prin ordinul nr. 205 din 15.12.2020 a fost formată comisia de predare-primire a cantonului nr. 7, iar în momentul pretinsei predări-primiri, *****, era în concediul medical. Astfel, comisia depăşindu-şi vădit atribuţiile acordate prin ordinul de creare a comisiei, i-a „pus în sarcina lui ***** (care în general era în concediu medical) să finiseze lucrările conform planificărilor pe trimestrul IV”; şi „i-a propus să achite benevol neajunsurile la masa lemnoasă” în sumă totală de 11.999,52 lei. De asemenea, comisia ar fi identificat şi careva surplusuri de producţie forestieră. Alogic, dar comisia nu a hotărît că „surplusurile” ar trebui achitate lui *****. Deci, ceea ce este în plus - aparţine pe gratis întreprinderii, dar ceea ce este în minus - trebuie de încasat de la *****.
26. Relatează că urmare a actului întocmit de „comisie” a fost emis şi ordinul nr. 218 din 31.12.2020 cu privire la rezultatele obţinute în procesul de predare-primire a cantonului nr. 8 al OS Hîrbovăt. Deşi în actul„comisiei” drept pretins neajuns figurează suma totală de 11.999,52 lei, Iurie Apostolachi, a dublat suma în ordinul emis, indicînd drept pretins neajuns masă lemnoasă în

sumă de 22.885.92 lei. În acest sens, instanţa de fond corect a stabilit că dublarea acestei sume este neîntemeiată.

27. Indică că, deşi în actul „comisiei” nu figurează contravaloarea pretinsei mase lemnoase găsite în plus, Directorul ÎS„Tighina”, Iurie Apostolachi a completat şi această lacună, indicând în ordin suma pe placul său, în mărime de 19.961,52 lei. Menționează că suma pretinsului prejudiciu şi suma pretinsului surplus indicate în ordin sunt aproximativ egale. Cu toate acestea, directorul Iurie Apostolachi nu le-a compensat.
28. Susține că salariatul nu poartă răspundere materială asupra tuturor bunurilor angajatorului, ci doar asupra unui cerc determinat de bunuri materiale care sunt incluse în listă. La caz însă, o asemenea listă lipseşte. Astfel, apelantul nu poartă răspundere materială deplină pentru lipsa masei lemnoase, conform contractului de răspundere materială deplină din 04.07.2007. Mai mult, apelantul nu ar putea fi tras la răspundere materială deplină în baza unui asemenea contract, deoarece potrivit art. 339 din Codul muncii, pentru răspunderea materială deplină, salariatul trebuie să exercite o funcţie sau să efectueze lucrări legate nemijlocit de păstrarea, prelucrarea, vînzarea, transportarea sau folosirea în procesul muncii a valorilor ce i-au fost transmise. Însă la caz, lipseşte un act de predare-primire care ar confirma că apelantului i-au fost predată masa lemnoasă care se pretinde că lipseşte. Mai mult ca atât, funcţia de pădurar nu face parte din funcţiile cu care angajatorul poate încheia contracte privind răspunderea materială individuală deplină conform Hotărîrii Guvernului nr. 449 din 29.04.2004.
29. În altă ordine de idei, apelantul nu poate să fie tras la răspundere materială, deoarece nu a fost demonstrată vinovăţia sa, nu a fost constatat în modul stabilit prejudiciul şi că acesta a fost cauzat anume de apelant. La caz, nici anchetele de serviciu nu au fost petrecute, nici prejudiciul nu a fost stabilit, nici specialiştii în materie nu au fost atraşi.
30. Menționează că nici din cererea de chemare în judecată, nici din înscrisurile anexate, nu rezultă că anume apelantul a cauzat pretinsul prejudiciu şi prin ce fantă a fost cauzat acest pretins prejudiciu. Mai mult ca atît, nu este anexată nici o dovadă, că apelantul a primit bunurile indicate drept lipsă. Respectiv nu a fost probată în general existenţa anterioară a bunurilor care se pretind că lipsesc. Nu este clară nici perioada de timp când bunurile au devenit „lipsă” în cazul în care existau şi cine era responsabil de integritatea bunurilor în momentul pretinsei dispariţii, or, apelantul a activat mai puţin de 2 luni în funcţia respectivă. În concluzie, angajatorul nu a probat vinovăţia apelantului şi existenţa prejudiciului.
31. Solicită admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Anenii Noi din 04.07.2023 în partea admiterii acțiunii şi emiterea în această parte a unei noi

hotărâri de respingere a pretențiilor. Încasarea de la ÎS „Tighina” în beneficiul lui ***** a cheltuielilor de judecată în sumă de 9.500 lei pentru instanțele de fond şi de apel.

32. În ședința instanței de apel reprezentantul apelantului *****, avocatul Glușcenco Eugeniu a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie respinsă integral.
33. Reprezentantul intimatului ÎS„Tighina”, avocatul Bondarenco Oleg a solicitat respingerea apelului ca nefondat și menținerea hotărârii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

34. **Aprecierea instanţei de apel:**
35. Analizând și studiind materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de a admite cererea de apel declarată și a casa hotărârea instanței de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.
36. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
37. Conform art. 385 lit. d) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin.(1) lit. d) şi i). La solicitarea participanților la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b).
38. În baza art. 388 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, se consideră încălcare sau aplicare eronată a normelor de drept procedural, iar hotărârea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.
39. Colegiul reține că din materialele dosarului, rezultă faptul că ***** a fost salariat al Î.S. Tighina. Începând cu data de 15.09.2020, ***** a fost restabilit în funcţia de *****şi a exercitat aceasta funcţie pînă la data de 04.02.2021, cînd s-a eliberat de la lucru în baza cererii de demisie. Prin ordinul I.S. Tighina nr. 205 din 15.12.2020 ”Cu privire la crearea comisiei de transfer a cantonului nr. 8 O.S. Hîrbovăţ s-a dispus predarea-primirea cantonului nr. 8 al O.S. Hîrbovăţ de la ***** ***** la ***** *****. Ca urmare predării-primirii cantonului nr. 8 al O.S. Hîrbovăţ prin Actul din 18.12.2020 (nr. de înr. 2683 din 18.12.2020) s-a constatat neajunsuri de producţie forestieră în suma totală de 22885, 92 lei.

40. Prin pct. 1 al ordinul Î.S. Tighina nr. 218 din 31.12.2020 „Cu privire la rezultatele obţinute în procesul de predare-primire a cantonului nr. 8 al O.S. Hîrbovăţ” pîrîtului ***** i s-a propus să achite benevol neajunsurile depistate în suma totală de 22 885,92 lei.
41. Având în vedere că ***** nu a reparat nici chiar parţial prejudiciul cauzat, la 15 septembrie 2023, ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului material şi cheltuielilor de judecată.
42. Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 4 iulie 2023, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la ***** în beneficiul ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina” suma de 11999,52 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat și suma de 359,98 lei cu titlu de taxa de stat, în total suma de 12359,50 (doisprezece mii trei cute cincizeci și nouă lei, 50 bani) lei, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.
43. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, apelantul *****, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 4 iulie 2023, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.
44. Conform prevederilor art. 373 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.
45. În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanţa își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanţă și pe probele cercetate în ședință de judecată.
46. În corespundere cu art. 240 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.
47. În conformitate cu art. 241 alin. (5) și (6) din Codul de procedură civilă prevede că în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe,

argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

48. Totodată, instanţa de apel învederează că hotărârea trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanţele și probele constatate în cauză urmează să fie expuse într-o strictă consecutivitate logică. De asemenea concluziile instanţei expuse în partea motivată a hotărârii trebuie să coincidă cu circumstanţele cauzei, constatate pe parcursul dezbaterilor judiciare, în caz contrar hotărârea fiind lovită de nulitate.
49. Astfel, instanţa de fond urma să stabilească și să elucideze circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și să se expună în hotărârea emisă asupra tuturor împrejurărilor de fapt și de drept ale cauzei.
50. În cazul în care instanţa de judecată se abține de a da un răspuns special şi explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părţii care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art.6§1 CEDO (*cauza Hirro Balani vs. Spania, 1994*). CtEDO reiterează că, deși articolul 6§1 obligă instanțele să își motiveze hotărârile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19 aprilie 1994, pct. 61, seria A nr. 288*). Instanţele trebuie să răspundă la argumentele esențiale ale părților, dar măsura în care se aplică această obligație poate varia în funcţie de natura hotărârii şi, prin urmare, trebuie apreciată în baza circumstanțelor cauzei (*Hirro Balani împotriva Spaniei, 9 decembrie 1994, pct. 27*).
51. Tot aici, este de menţionat că în cadrul soluționării cauzei probele din dosar se cercetează doar în ansamblul şi în interconexiunea acestora, or, instanţa de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe faţă de altele.
52. La caz, Colegiul, verificând conținutul hotărârii contestate, în raport cu materialele dosarului, conchide că instanţa de fond greșit a soluționat cauza **în lipsa fondatorului Întreprinderii pentru Silvicultură „Tighina", agenția „Moldsilva".**
53. Potrivit Regulamentului privind organizarea şi funcţionarea Agenţiei „Moldsilva", Agenţia este învestită să exercite controlul asupra respectării legislaţiei în vigoare referitor la domeniile sale de activitate, să înainteze propuneri privind suspendarea acţiunilor sau anularea acestora în cazul constatării unor abateri de la normele şi standardele în vigoare;
54. Colegiul reține că la întocmirea actului nr.2683 din18.12.2020 nu a participat nici un reprezentant din cadrul agenției „ Moldsilva".

55. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul reține că instanța de fond urma să verifice dacă corect a fost întocmit actul nr.2683 din18.12.2020 prin care s-au constatat neajunsurile menționate mai sus și să atragă în proces „Agenția Moldsilva”.
56. Conform prevederilor art. 185 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copîrîților şi intervenienților.
57. Cum rezultă din hotărârea motivată a primei instanțe nu se regăsește ca participant la proces agenția „Moldsilva”, care urmează a fi atrasă în proces.
58. În conformitate cu art. 26 alin. (4) din Codul de procedură civilă, egalitatea părţilor în drepturile procedurale este garantată prin lege şi se asigură de către instanţă prin crearea posibilităților egale, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susţinerea poziției asupra circumstanțelor de fapt şi de drept, astfel încât nici una dintre părţi să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.
59. Judecarea în mod echitabil a cauzei, conform prevederilor Convenției şi a jurisprudenței CtEDO, presupune judecarea cauzei cu respectarea principiului contradictorialității, al dreptului la apărare şi al egalității depline a părţilor în proces. Astfel, în cauzele *Dombo Beheer B.V. v. Olanda (27 octombrie 1993), Ankerl v. Elveţia (23 octombrie 1996) şi De Haes şi Gijsels v. Belgia (24 februarie 1997)*, Curtea a statuat că dreptul la un proces echitabil, care implică şi principiul egalității armelor, presupune ca fiecare parte să obțină posibilitatea rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, iar între părţi să se mențină un echilibru corect.
60. Colegiul notează că neantrenarea în proces a persoanei, atunci când prin judecarea cauzei și mai ales prin efectul executării hotărârii judecătorești se pot aduce atingere intereselor acesteia, reprezintă o violare vădită a dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 CEDO și constituie temei legal necondiționat, de sine stătător și invocat din oficiu de casare a hotărârii cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.
61. Mai mult, în contextul prevederilor art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părţilor, temeiul sau obiectul acţiunii şi nici nu pot fi înaintate noi pretenții. Or, actele de procedură privind pregătirea cauzei pentru dezbaterile judiciare reprezintă mijloacele juridice specifice puse de legiuitor la dispoziția instanţei de judecată.
62. Pornind de la faptul că în instanţa de apel nu poate fi schimbată calitatea procedurală a părţilor, respectiv nu poate fi soluționată problema

intervenirii în proces a altor persoane, se impune rejudecarea cauzei în prima instanţă. Or, încălcarea admisă de către primă instanță necesită a fi elucidată și corectată la rejudecarea cauzei.

63. Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că prima instanţă a examinat cauza cu încălcarea normelor de drept procedural, admițând erorile procedurale enunțate, care nu pot fi corectate de către instanţa de apel, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău reiterează concluzia de a admite cererea de apel, de a casa integral hotărârea primei instanţe şi de a trimite cauza spre rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.
64. La rejudecarea cauzei, instanţa de fond, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei acţiunii, urmează să întreprindă, în corespundere cu prevederile art. 185 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, măsuri în vederea atragerii în proces a tuturor persoanelor a căror interese legitime se aduc atingere prin judecarea litigiului în speță, să verifice cerințele prin prisma argumentelor şi probelor atât a părţii reclamante, cât şi a părţilor pârâte, rezultând din prevederile art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform căruia instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință soluția adoptată să fie certă şi coerentă. Caracterul peremptoriu al concluziei instanţei de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanţele cauzei, probele administrate şi cercetate şi normele de drept material aplicabile raportului litigios.
65. Referitor la solicitarea apelantului, privind compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul remarcă, că asupra pretenției date, urmează să se expună instanța care va soluționa fondul cauzei.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. d), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E :

Se admite cererea de apel declarată de apelantul *****, reprezentată de avocatul Eugeniu Gluşcenco.

Se casează hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 4 iulie 2023, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei:	Ana Panov
Judecătorii:	Natalia Mămăligă
	Ala Malîi